

Tisková zpráva

Levice k programovému prohlášení vlády. Z Fialova bláta do Babišovy louže – neoliberalismus v populistickém a krajně pravicovém hávu

14. listopadu 2025

Strana Levice považuje návrh programového prohlášení vlády Andreje Babiše za převlečené pokračování neoliberální politiky v populistickém a krajně pravicovém hávu. Dokument spojuje neoliberální ekonomiku, oligarchické zájmy a nacionalistickou rétoriku, což ohrožuje sociální soudržnost, klimatickou odpovědnost i demokratickou kulturu. Taková vláda nevyřeší sociální nerovnosti, bytovou krizi ani klimatické výzvy – spíše je prohloubí.

„Vznikající vláda navazuje na neoliberalismus Fialovy vlády a spojuje je s oligarchickými zájmy hnutí ANO, kulturním nacionalismem a xenofobií SPD a podporou fosilní lobby Motoristů sobě. Výsledkem je politika chránící zisky nejbohatších na úkor většiny,“ uvedla Markéta Juřicová, spolupředsedkyně strany Levice. *„Za líbivými frázemi o stabilitě a odpovědnosti se skrývá politika, která pod záminkou efektivity a rozpočtové odpovědnosti rozměňuje sociální jistoty, oslabuje veřejné služby a podkopává základy sociálního státu,“* doplnil spolupředseda Vladimír Farana.

Navzdory rétorice o „spravedlnosti“, „důstojnosti“ a „solidaritě“ je prohlášení souborem hesel, jejichž význam se v praxi obrací ve svůj opak. Vláda si osvojila jazyk sociální politiky, ale přístup zůstává neoliberální a podřízený logice kapitálu. Stylizuje se do role ochránce „běžných lidí“, avšak kroky prohlubují nejistotu a oslabují veřejné instituce. Odpovědnost chápe jako povinnost jednotlivce, solidaritu jako loajalitu k národu a spravedlnost jako zásluhovost. Tím nahrazuje skutečnou politiku prázdou komunikací. Lidé slyší slova, která mají znamenat naději, ale realita ji popírá.

V hospodářské oblasti vláda opakuje mantru „šetřit na sobě, ne na lidech“, současně odmítá vyšší zdanění korporací a majetných. Zabetonovává tím daňovou nespravedlnost a oslabuje financování veřejných služeb. Strana Levice naopak prosazuje progresivní zdanění majetku a kapitálu, přesun zátěže z práce na zisk a aktivní stát jako garanta důstojného života, nikoli pouhého správce tržních zájmů.

V sociální politice vláda mluví o „spravedlivých důchodech“ a „podpoře rodin“, zároveň však ohlašuje revizi dávek a důraz na „motivaci k práci“. Pokračuje tak v logice kontroly chudoby místo skutečné pomoci. Levice požaduje garantované základní služby (bydlení, energie, voda), důstojné mzdy, nepodmíněný příjem a spravedlivé důchody. Stabilitu nezajistí moralizace ani škrtů, ale důstojnost a solidarita.

V otázce bydlení se podle Levice projevuje typický rozpor mezi rétorikou a realitou. Vláda sice označuje bydlení za „veřejný zájem“ a zmiňuje i podporu družstevních projektů, avšak její hlavní opatření spočívají ve zjednodušení stavebního řízení a podpoře nájemního trhu bez zásadního posílení veřejné a neziskové výstavby. To udržuje bydlení jako investiční komoditu. Levice prosazuje rozsáhlou veřejnou výstavbu, regulaci nájmu, omezení spekulací a skutečnou podporu družstevního bydlení jako dostupné a neziskové alternativy. Domov má být jistotou, ne zbožím pro obchod.

Strana Levice je českou politickou stranou, která hájí práva pracujících,
životní prostředí a bojuje za stejná práva pro všechny.
Prosazuje skutečnou levicovou politiku pro lidi.

Kontakt: info@jsmelevice.cz, web: <https://jsmelevice.cz/>

V energetice a klimatu se vláda vydává cestou fosilního populismu: odmítá emisní povolenky a klimatické závazky EU, sází na „energetickou soběstačnost“ opřenu o plyn, uhlí a jádro. To blokuje transformaci a posiluje závislost na velkých korporacích. Současně vláda rozvolňuje dotační politiku a oslabuje povinné ekologické standardy, což umožní, aby agrobaroni a velké agrární podniky dál devastovali krajinu, zemědělskou půdu, lesy a vodní zdroje bez jasných ekologických podmínek. Levice naopak prosazuje veřejnou kontrolu strategických odvětví, komunitní a družstevní obnovitelné zdroje energií a ekologicky šetrné, sociálně odpovědné zemědělství, které obnovuje půdu, chrání vodu a podporuje malé a střední zemědělské podniky místo velkých agroholdingů.

Vláda se hlásí k rozvoji moderních technologií, digitalizace a umělé inteligence (AI), ignoruje však jejich sociální dopady. AI chápe jako prostředek růstu, nikoli jako výzvu měnící práci, vzdělávání a veřejné služby. Bez veřejného vlastnictví a demokratické kontroly výrobních prostředků a technologií hrozí další koncentrace moci a prohlubování sociálních nerovností. Technologický pokrok má sloužit lidem – ke zkrácení pracovní doby, posílení služeb a kvality života, ne aby byli zbavováni práce, odsouváni do nejistoty ve prospěch maximalizace zisku.

V mezinárodní politice je prohlášení nejasné a rozporné. Na jedné straně je zjevný ústup od kritiky NATO, a na druhé straně vláda zdůrazňuje, že členství České republiky v EU a NATO nebude předmětem referenda. K Ukrajině i Gaze se vyjadřuje vágně a místo solidarity nabízí tzv. „realistickou diplomacii“. Orientace na Visegrád naši pozici v EU ani ve světě neposiluje; naopak nás uzavírá do rámce nacionalistických vlád. Celkově vláda nedokáže nabídnout jasné hodnotové ukotvení ani konzistentní zahraničněpolitickou vizi. Levice prosazuje mír, antiimperialismus, mezinárodní spolupráci a spravedlnost vycházející z principů internacionalismu a demokratického socialismu.

Levice rovněž upozorňuje, že programové prohlášení obsahuje prvky, které ohrožují demokracii, otevřenost a participaci lidí. Vláda chce pod záminkou „zprůhlednit financování neziskových organizací“ zavádět autoritářské praktiky, jejichž cílem je potlačit občanské iniciativy a omezit svobodu projevu. Navíc účast SPD a Motoristů sobě ve vládě znamená normalizaci xenofobie, sexismu a popírání klimatické odpovědnosti. Levice prosazuje otevřenou a participativní demokracii, která stojí na dialogu, solidaritě a aktivním zapojení lidí – ne na strachu a uzavírání se před světem.

Zásadní rozdíl mezi vizí Levice a prohlášením vlády je zřejmý. Vláda sází na nízké daně, deregulaci a omezování veřejného sektoru; Levice na přerozdělování, progresivní zdanění, veřejné vlastnictví a silný sociální stát. Vláda mluví o „stabilitě“, Levice o spravedlnosti; vláda o „národní soběstačnosti“ a militarizaci, Levice o míru, solidaritě a mezinárodní spolupráci. Levice nabízí cestu k demokratickému socialismu – tedy k ekonomice řízené lidmi, ne kapitálem.

Levice považuje programové prohlášení vlády za doklad o tom, že pravicový populismus není alternativou k neoliberální pravici, ale jejím pokračováním jinými prostředky. Strana Levice se bude stavět proti každé vládě, která dává přednost kapitálu před lidmi. „*Skutečná změna nevznikne z kompromisu mezi oligarchou a xenofobem,*“ uzavírá Markéta Juřicová. „*Vznikne z hnutí lidí, kteří chtějí rovnost, solidaritu a demokracii pro všechny,*“ dodává Vladimír Farana.

Kontakty na citované:

Markéta Juřicová, 607 296 748, marketa.juricova@jsmelevice.cz

Vladimír Farana, 603 266 485, vladimir.farana@jsmelevice.cz

Kontakt pro média: info@jsmelevice.cz +420 608 630 506

Strana Levice je českou politickou stranou, která hájí práva pracujících,
životní prostředí a bojuje za stejná práva pro všechny.
Prosazuje skutečnou levicovou politiku pro lidi.

Kontakt: info@jsmelevice.cz, web: <https://jsmelevice.cz/>